
Propuneri de trimitere în lagărele de muncă forțată a unor locuitori din fostul județ Năsăud (actual Bistrița-Năsăud)

Alexandru DĂRĂBAN

Cuvinte cheie: regim comunist, mecanism, colonii de muncă, lagăre, Securitate, Năsăud, represiune, detenție.

Mots-clés : régime communiste, mécanisme, colonies de travail, camps, sécurité, Năsăud, répression, détention.

Istoriografia dedicată represiunii orchestrate de regimul comunist de la București împotriva poporului român, ale cărui interese pretindea că le reprezintă, s-a îmbogățit în ultimii ani cu o serie de contribuții valoroase care au permis descifrarea multora dintre diabolicele mecanisme construite pentru a zdrobi orice împotrivire față de edificarea societății comuniste.

Cu toate acestea, o serie de aspecte au fost tratate insuficient în raport cu impactul distructiv pe care l-au avut în societatea românească și chiar în raport cu importanța pe care le-a acordat-o regimul în epocă. Printre aceste aspecte credem că se numără regimul de muncă forțată la care au fost supuși foarte mulți români în anii '50. Dincolo de aspectul cantitativ, deosebit de important de subliniat este faptul că această formă de represiune a permis cele mai mari abuzuri, întrucât internarea în „unitățile” sau „coloniile de muncă” (cum au fost denumite eufemistic lagărele) se făcea pe baza unor decizii ale Ministerului Afacerilor Interne (M.A.I.), și nu pe baza unor hotărâri judecătorești care, oricât ar fi fost de arbitrare, aveau măcar un suport legislativ¹.

Beneficiind de o astfel de „tradiție”, regimul comunist, odată cu consolidarea structurilor sale administrative și opresive, a considerat necesar ca sistemul lagărelor să fie folosit în reprimarea „dușmanilor poporului” într-o formulă nouă – instituirea muncii forțate².

În 13 ianuarie 1950, Prezidiul Marii Adunări Naționale (M.A.N.) a Republicii Populare Române (R.P.R.) adopta Decretul nr. 6/1950 pentru înființarea unităților de muncă. Pentru o mai bună înțelegere a concepției care a stat la baza legalizării acestei forme de detenție, vom reda conținutul decretului:

Art. 1 – Pentru reeducarea elementelor dușmănoase R.P.R. și în vederea pregătirii și încadrării lor pentru viața socială în condițiunile democrației populare și construirii socialismului, se înființează colonii de muncă.

Art. 2 – Pot fi trimiși în unitățile de muncă:

a) acei care, prin faptele sau manifestările lor, direct sau indirect, primejduesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară, îngreunează sau încearcă să îngreuneze construirea socialismului în R.P.R., precum și acei care, în același mod, defăimează puterea de stat sau organele sale, dacă aceste fapte nu constituie sau nu pot constitui, prin analogie, infracțiuni;

b) acei condamnați pentru infracțiuni împotriva securității R.P.R., care, la expirarea executării pedepsei, nu se dovedesc a fi reeducați.

1 Florian Banu, „Lagărele de muncă – cea mai arbitrară formă a represiunii comuniste”, în Cosmin Budeancă, Florentin Olteanu (coordonatori), *Forme de represiune în regimurile comuniste*, Editura Polirom, București, 2008, p. 59.

2 *Ibidem*, p. 60.